

Paulus mo surat ahana Timotius hup

¹⁻² Ano dang tīnīnak de wasalna Timotius Bak hap,

Paulus onakon:

Dawem! Zen Alap mo dwam gwibin sin ki lwak, zep kirekam Kristus asa dam tasīki-dekam de hēndep de gwēn hap de ol dawemsa gol halada gwen hapye, men kirekam Alap gugubiridakake, Kristus Yesus hon de ēngaya gwen hap dena.

Nēre mae mo Bian Alap ne Bian Kristus Yesus ne sa kwasang-kwasang zemka mam tangankam ebe hap ol gweblala. Hen em zēre nik mo taha terenak esa gwē gwera.

Timotiussu kim udobe naban dikim gwē gwen hap tītī takake:

³ Em kim Kristussu taīblīblaka, dekam zebe gwēka- san de ēre mo wasal wē tan tangan. Ēe in zebē ebon onakon hen-henkam Alap hap dawemna gol gweblanan, hen zebē yaklam denaban kam denaban ebe hap Biansa abe ta tine gwenan. Sap ēe hen ēre mo auyan-aza osanē ang gwe-gwenan, in zebē alp gwe tine gwenan- enho kles gwesīn srēmkam de Alapsa abe ta tine gwenkamye. ⁴ Timotius, ēe namaē eno nwe go-hona enlala gwe-gwizim'in- men kime aban syak ē'anaka, dekam denaye. Ēe in zebē tangan emsa de etan zertowen hap dwam gwe-gwe'an,

sap zen dekam tangan sa ano isrip-srina taman kinil. ⁵ Hen ëe mae habë ebon onakon Alap hap dawemna gol gweblanan: Sap ëe mesë eno enhona anakan tame tak, “Zen eiwa tangankam Yesussu taïbli'blaka. Ëk enkam hom.” Eno anena Yunike hen we abuna Lois Bak zen hen kirekam laïbli'blak, in zebe em hen zëno nik mo kim taïbli'bla'ara.

⁶ Zen in zebë emsa enlala sobla'an: Ëe men dekamë ep tahana tehabla inek, dekam mensa sosonna Alap ebe hap golblaka, desa em syauk mo kim bubung gul gwen.* ⁷ Sap Alap zëre mo Enhona mensa nöp zer gwizimnira, zen airënni tawa naka hom. Zen soson enna, kwasang-kwasang enna, hen zënaka de zerinik gwe-gwenna. Zep Zen de nëbon mae ing gwe henkam, nen kirekam esa hen lowehe gwer.

⁸ Zep bahem saher gwe-gwen- Bian Yesus hup de olsa de tonbirida gwen hapye. Hen bahem anakare hap saher gwe-gwen, “Paulus bwinak gwë'ara.” Sap ëe Bian mo ol dawemsa de golasas gwe-gwen jal habë awe gwë'an. Sosonna mensa Alap nöp gol gwizimnira, desa en em blol gwe-gwibin- anakare enlala naban, “Ëe hen sap asa Bian Yesus hup de jal hap Paulus mo kim karekna goltowe gwer.”* ⁹ Nen kirekam de enlala naban nen lowehe gwen, sap Alap mes nësa ngaya tabirki hen nësa kwang guludaka-dekam de enho lalak enkam zëre en onak lowehe gwen hapye. Nen home banakare maesa syal eibik- dekam de Zen nësa ngaya tabin

---

* **1:6** 1:6 1Tim. 4:14   * **1:8** 1:8 Rom. 1:16; 2Tim. 2:3; 2:9

hip denaye. Hwëna zëre mo kwasang-kwasang hap ki kirekam nësa kalang gwibiridaka. Zen orep mes nësa kirekam Kristus onakon kwasang gwibirida'anka- men dekam hëndep okamana ansa syal gwibir srëm gwe'ankake.* ¹⁰ Hwëna Zen nër hom nöp zëre mo kwasang-kwasangna insa goltreizimki- nësa de ngaya tabin hip de Zini insa kim zer sonezimkike. Sap nen menkam eine juwen zi mo ora san ëgwa ha'ak, hwëna Yesus zep orana insa tayalsiki. Dekam zep hwëna zëre mo ol dawemkam nëbe mae hap hëndep de ëngaya gwen hap de orana sal tazimki. ¹¹ Asa in zep dam tasiki hen zer soneka-dekam de ol dawemna insa gol halada gwen hap hen tawa ta gwibin hip. ¹² Eë in zebë karekna goltowe gwenan, hëndep angkam zebë bwinak awe gwë'an. Hwëna eë homë kire hap saher gwe-gwenan, sap eë mesë Biansa tame tak- men Zëbonë yaing gwe kini gwenanye. Zep eë tawana: Zëre mo nganak de syala men zep asa taibliblaka, Zen sa desa kara gul gwera-hëndep zëre mo lwa halzan yaklanak de hata'ak.

*

¹³ Timotius Bak, eno tawa tabinni, zen diki ëre mo tawa tabin sin de ang gwek. Dekon bahem golsyalhe gwen. Zep Kristus en osan em dam gwesikhal gwen, dekam eno Biansa de taibliblan hap de enlalana sa mam gwera, hen zëno kim

---

* **1:9** 1:9 Ef. 2:8-9; Tit. 3:4-5   * **1:12** 1:12 Ayat 12 mo aumwa topnak awe, zëno dam gulsunnu dan-dan. Ahana anakan: Zep eë tawana: Eëre mo enhona mensaë zëno tahanak drënek, Zen sa desa kara ta gwera- hëndep zëre mo lwa halzan yaklanak de hata'ak. (Mzm. 37:5)

esa aha zisi kwasang gwibirida gwera. ¹⁴ Alap mo Enhona Zen man nesa golëlowehe gwenda, zep zëno sostonkam emki dawem enkam ere mo syala insa kara gul gwen- Zen men kire hap emsa taïblïblakake.

¹⁵ Ena mese abe hap dena ansa salka: Tingare Asiak de Kristen zini, men zen sap menkam asa bwinak du në gweblak, zen mes asa hli dasik. Hëndep aumwa hap Pigelus Bak ne Hermogenes Bak ne asa hli laka. ¹⁶⁻¹⁷ Diki Onesiforus Bak Swe, zen en nama maka asa zergwë gwe'ara. Zen hom ano bwinak de gwënna an hap saher gwe-gweka. Hëndep zen kim Romak awe hata zaka, zen man asa të gwebla'anka, hëndep ki zep asa hla taka. Zen man asa sam tasik gwe zaka, hen ano enlalasa ap tatete ta gwebla zaka. Zen diki Bian sa kwasang-kwasangna zëno we wal walas hap gol gwizimdi. ¹⁸ Ena tawana: Zen hen Efesusk dawemkam ano tahana ap zitri so gweblaka. Zep diki Bian Yesus sa zëre mo kwasang-kwasangna zëbe hap mam gulblula- Zen de etan lwahal zankam.

2

Timotius dikim jana nabare zi mo kim tatetekam gwë gwen hap de ol:

¹ Zen zep, tane tol, emki Kristus onakore kwasang-kwasangnak tatem zaun. ² Mensa abon onak zi beya mo ngirinnik sane gwe-gweka, zen desa em hwëna aha zi hip etan ayang gul gwizimdin. Ere mo anakarekam de taïlïbiridan zi hip em ayang gul gwizimdin, "Zen sa hwëna aha zi hip etan ayang nul gwizim."

³ Anakare enlala naban emki tatem zaun: “Ëe an hen zen ahana- Kristus mo jana nabare zi niye. Ëe sap asa hen zëbe hap de jal hap karekna goltowe gwer.” ⁴ Jana nabare zini zen mam zik mo gubiridan en san ang ta gwenan. Zen bëjen aha syalak ëhir-hir gwen, sap zen man mam zik dikim sam gwesibirida gwen hap ëdwam gwe-gwenan. Zep emki hen kirekam nëre mae mo Mamna Kristussu enlala gwe-gweblan. ⁵ Men ki hen bolasa de asyas gwe-gwibin zini: Zen de peraturan san ang ta gwen srëmkam, zen bëjen asyas hap de hadiana insa gul irin. ⁶ Ahana hen ki: Nga syal gwe-gweblan zini, syal-syal wenya, zen zen sa lamkam ngana in kore ini dawemkam gul iri. ⁷ Ano ola ansa emki enhonak lonen. Alap dekam sa ebe hap golblala- dekam de kitak tame gun hup denaye.

⁸ Em de tatem zaun hup, diki Bian Yesussu em anakan enlala gwe-gweblan: Zen teipsin zini Daud Bak onakon saltikï, hwëna Desa man dak. Hwëna Alap zep etan tin nikon ngaya taka- ëe men kirekamë zëbe hap de ol dawemna gol halada gwenanke. ⁹ Ëe in hen zebë angkam jal zi makan bwinak awe karekkam gwë gwenan. Hwëna Alap onakore ol dawemsa bëjen bwinak mat gulsun. Zen wet sonkam.* ¹⁰ Hwëna ëe an zebë anakare enlala hohle tan naban gwë gwenan, “Ëe sap asa karekna goltowe gwer. Diki mensa Bian Alap Kristus onakon de ëngaya gwen hap dam tasibirki, zen dikire kitak Bian zëre mo sërkam de ngatannak yaing gwek- zao

---

* 2:9 2:9 Plp. 1:12-14

deka hëndep denaban lowehe gwek.”* 11 Zep nen dikim tatem yaun hup, Kristen zini nëno mae mo kirekam de taïblibinni ansa nen enlala ei gwibin:

“Kristus sa nësa hëndep denaban golëlowehe gwera- nen de anakan ëenlala gwe-gwenkamye, ‘Yesus kim tilki, Zen abanë lik.’

12 Nen de tatem ëzaunkum, nen esa lamkam Yesus zëre mae han irik il gwer.

Hwëna nen de zi mo inik Yesussu anakan zabebankam, ‘Ëe an Zëbon de ang gwe-gwen zisi hom,’ ki hwëna Zen hen sa nësa gubiridala, ‘Zen Asa de ang gwe-gweblan zisi hom.’*

13 Nene Yesussu de taïbliblan nakon etan ësin gwe hana'ak, hwëna Yesus nama sa zëre mo nësa de gu-gubiridan ola syal gwe-gwibir-zimdi. Sap Zen hom wet gwesik gwenda. Zën sa nësa etan tatete ta gwibiri.”*

Kristus mo nganak de dawemkam syal gwe-gwen hap de ol:

14 Emki Kristen zisi anakan enlala sobirida gwen, “Ëe Bian Alap mo nwenakë emsa titi tabi'in: Bahem Alap mo olak de ol-gunsu keisa-keisa gwe-gwibin.” Kirekam em titi ta gwibin, sap kirekam de keisa-keisa gwibinni, zen waba hap. Sap zen kire nakon zëre mae mo Biansa de taïbliblan nakon ëaltil gwenan.* 15 Dawemkam

* 2:10 2:10 Kol. 1:24 * 2:12 2:12 Mat. 10:33; Luk. 12:9; 1Ptr. 4:13-14 * 2:13 2:13 Rom. 3:3-4; Bil. 23:19 * 2:14 2:14 Tit. 3:9; 1Tim. 4:7

emki alp gwe-gwen- dekam de Alap emsa anakan sam gwesik gweblan hap, “Zen dawem enkam ano nganak syal gwe-gwe'ara.” Dam-dam enkam em Alap onakore ol dawemkam tawa ta gwibin. Dekam em molye zère mo nwe kara gwennak saher gweka. ¹⁶ Auhu-kama enlala zi mo totore tawa tabinsi emki langa gulsun. Sap kire ol san de ang tankam, dekam zini Alapsa man langa dasik gwenan. ¹⁷ Kirekam de tawa tabinni, zen men kiye- kwae yala. Himeneus ne Piletus ne zen kirekam de kwae naban. ¹⁸ Zen mes eiwa de ola kon olsyal heka- anakan de yasik la gwibinkim: “Kristus molya emsa juwen nakon ngaya tabirki, sap zisi de kirekam juwen nakon ngaya tabin hip dena mes lwak.” Zèno nik mo ol san de ang tankam, zep hëndep ahakon Kristussu de taïbliblan nakon etan lwan dahak.

¹⁹ Hwëna nen de zè tatem èzauk gwen hap dena, Alap mes ngirìn gol te makan Kristussu nèbe mae hap ik tizimki. Zèbon onakon zebe anakan dam ulsuk gwenan, “Bian mes zère mo hlil irin wenya nëno mae mo bosem-sena kitak tawa gwibiridaka,”* Ahana dam gulsunnu hen anakan, “Men zen ègu gwenan, ‘Èe an Biansa de ang gwe-gweblanna,’ hwëna karek gol gwensa zen baes tan.”

²⁰ Men kiye, te-ala beya zi mo golak de piringni: Ahakon emaskam dena hen perakkam dena. Hwëna ahakon hen ki totore piringni- kama ngatdarakkam dena hen tenya korena. Totore piringni, zen mwin-mwankam dep dena. Hwëna

---

* **2:19** 2:19 Bil. 16:5; Yoh. 10:3-5; 10:14-16; 10:27

dawem-dawem wenya, zen tembane yawal ennak dep dena. ²¹ Zep hen kirekam, men nara zère mo enhosa kirekam-kirekam karek nakon lalak tanna, zen sa Alap mo nwenak gwëra- san de emaskam de piringni kiye. Bian sa desa sam gwesiblila, hen syal dawemsa sa zep wei yul soneblala, sap zen kire hap mes hohle gweka.

²² Zen in zep, Timotius Bak, emki wal sei-siwir mo hole-hle enlalana langa tasik gwen. Hwëna a kire orasa em të gweblan:

Dekam de dam-dam enkam gwë gwen hap dena,
 Biansa dikim dawemkam taibliblan hap dena,
 dekam de aha zisi kwasang gwibirida gwen hap
 dena,

hen aha-ere enlalakam de lowehe gwen hap
 dena.

Sap tingare zini men zen enho zon tasiblin naban Bian Yesussu betek në gweblanan, zen kirekam lowehe gwenan. ²³ Enlala joblo-top zi mo ëkeisa-keisa gwe-gwen san em bahem ang gwe-gwen. Zen waba hap. Ena tawana: Zen dekon zini ëdarak gwe-gwenan. ²⁴ Hwëna Bian mo nganak de syal ta gwen zini, nen bap nen ëdarak gwe-gwen, hen bap nen nabakam jal ta gwen. Nen diki enlala sae-sae naban nen eiwa de enna kim tawa ta gwibin. ²⁵ Zini men zen nëbon mae onakon ëdrak gwe inehal gwenan, nen hwëna ol sin-sinkim nen etan eiwa de ora san dep titi ta gwibin. San ha dekam Alap sa zèbe mae hap dekam de ëhalen hap dena golzimdi- hen eiwa de ora san dikim etan lwanda han hap denaye. ²⁶ Zen eiwa mes dowal mo kigi mo zolak ëkyanhek, in zep zëno dwam gwibin sin ang ta

gwenan. Hwëna nen de kirekam mas gwibirida gwenkam, Alap wëhë golzim'inka?- dekam de enlala mamakna insa tapbla tan hap denaye.

3

Aumwa hap de yaklanak dep de ol zìm-zìm:

¹ Hwëna ansa emki enlala gwe-gwibin: Aumwa hap de yaklana an zen angkam lwa se'an, dekam okamana an sërkam tangan sa karek gwe zaher.* ² Sap dekam zini beyakam sa anakan lowehe gwer:

zëre en mo timsi de ngalap gwe-gwibin,
te-alasa de ensa lwa gweblan,
zëre en mo boresa de mam gul gwen,
sërkam de zëna-zëna gwe-gwen,
aha zisi de lamang ta gwibin,
an-bi zemka bëjen betek gwizimdin,
Alapsa bëjen enlala gwe-gweblan,
wal bose zemka bëjen anakan gublun, "Ema tol
asa sam tala."

³⁻⁴ Hen bëjen kwasang gwibiridan,
zi bosyan hap de jalsa lam gul gweblan,
boton ol gol halada gwen,
wal bosyansa de golëgu gwen,
darak sosen,
zënaka bëjen zerinik gwen,
dawem enlalasa bëjen zer irin,
bolte-bolte enlala enkam de gwë gwen,
totore-totorekam de gwë gwen,
syant-syant enkam de lowehe gwen,
hwëna Alapsa bëjen enna lwablan.

---

* **3:1** 3:1 1Tim. 4:1

⁵ Kire zini zen ëk enkam anakan ëgu gwenan, “Ëe an Kristen zi.” Hwëna zen man baes ta gwenan- Alap de zëre mo sasonkam zëno mae mo lowe hensa li yul sone gwizimdin hipye. Zep kirekam de zisi emki langa tasik gwibin.*

⁶ Ahakon hen we walsya gol-gol san aningkim yasik da gwibirin. Zen anakare we walsya karek san dep titi da gwibirin:

enlala sin-sin wenya,

enlala hole-hle beya wenya,

hen kirekam-kirekam karek hap de enlala
ëdowe hanan wenya.

⁷ Kirekam de we walya man ësam gwesik gwenan- ol ësesa de ësane gwe-gwen hapye. Hwëna zen bëjen anakan klis gun, “An eiwa dena. An boton.” ⁸ Men kirekam orep Yanes Bak ne Yambres Bak ne * Musasa tru-tru ul gweblaka, zep yasik tabin hip de zini in hen kirekam angkam eiwa de tawa tabin nik tru-tru nul gwe'an. Zen mes enlala nakon ëhaï gwëk. Zen mes tangan Kristen zi mo taïblibin nikon ëlanga gwesik, hwëna totore tawa tabinsi daïbli gwibirin. ⁹ Hwëna kire zisi molya holokam ang neibirida gwëk. Sap nabakam sa anakan dam dasik gwibir, “An enlalana joblo-topna,”- men kirekam hen orep de auyan-azana zi darena in sa dam nosusukke.

---

* **3:5** 3:5 Mat. 7:15; 7:21; Tit. 1:16   * **3:8** 3:8 Yanes Bak ne Yambres Bak neka, Yahudi zini kirekam bose nosok Mesirk de meiyer golzauk gwen zi darena- men zen Musasa tru-tru ul gweblakake. (Kel. 7:11; 7:22; 9:11)

Timotius de kirekam Alap hon tal gwesin hip de ol:

¹⁰ Hwëna Timotius Bak, em ano tawa tabinni tawana- hen ano gwënnä, hen ano dwam gwib-inni dekam de enho kles gwesin srëmkam gwë gwen hap denaye. Hen em mese asa anakan tame taka,

“Zen Biansa de täibliblannak tatem zauk gwenda.

Wal bose wal zemka de kwasang gwibirida gwen hap alp gwe-gwenda,

hen nabakam hom jal gwe-gwenda.”

¹¹ Asa kim Yesussu de täibliblan srëm wenya ëna Antiokiak, Ikoniumk, hen Listrak karek da gwëk, dekam em hen zëwe gwë'anka.* Zep em mese dekam asa anakarekam kara ta gwëka, “Zen sap kareksa goltowe gwenda, hwëna nama tatetekam zauk gwenda.” Hëndep dekam man Bian tïngare abe hap de jal zi mo taha nakon asa zeser sone gwëka. ¹² Asa en molya kirekam në gweblak. Hwëna tïngan men zen Kristus hon de ëtal gwesin hip ëdwam gwe-gwe'an, desa hen kirekam sa karek da gwibir. ¹³ Hwëna enlala karek zini hen yasik tabin hip de zini sa etan zëre mae mo karek-karekna esek nulse zahe gwer. Zen sap aha zisi yasik da gwibirin, hwëna zëna hen hom anakan tame nul gwenan, “Hare ëe an syauk sun dep am gwë ha'an.”

¹⁴ Zep tane tol, men desa emsa tawa da gwëk, em mese hëndep dawemkam täiblibirki. Zep zen zëwe en tatem zauk. Sap ëe in zen emsa tawa la gwëk, em mese dawemkam asa tame

---

* **3:11** 3:11 Kis. 13:14-52; 14:1-20

tabirki. ¹⁵ Em betek nakone Alap mo ola tame gulku. Alap mo ola, zen dekon zep enlala blala hata gwenda, dekam zep zini ëngaya gwen hap de orana dam dasik gwenan- Kristussu de taïblïblankam. ¹⁶ Sap Alap mo ola mensa ale nuk, zen kitak Alap zëre mo Enho nakore naka. Hen zen dawem tanganna- dekam de tawa ta gwibin hip, oto tasik gwibin hip, halen ta gwibin hip, hen ora dawem san dikim dam tasik sone gwibin hipye.*

¹⁷ Alap mo nganak de syal ta gwen zini, nen de desa enhonak lone gwenkam, dekam esa anakan tame ul gwer, “Ëe kirekam asa syal gwe-gwer.” Hen banakare maesa de goltowe gwenkam, dekam nëno mae mo enlala blala sa sowehe gwera.

4

¹ Timotius Bak, ëe ola ansa Alap mo nwenakë ebe hap hli yulblu'an- hen Kristus Yesus mo nwenak, men Zen sa zëre mo irik ginsi golhata zalake. Zen sa dekam juwen wenyaka hen nama de ëngaya gwen wenyaka klis gul zula. Zep Timotius Bak, Eirzi-Bia yawal mo nwenak ëe ama emsa gublu'an: ² Alap mo olsa em tonbirida tine gwen- sap sane gwen hap de ëdwam gwennak, sap ëdwam gwen srëmnak. Emki dekam oto tasik gwibin, hen udobe naban jalse gwibirida gwen, hen titi ta gwibin, hen ol

---

* **3:16** 3:16 Rom. 15:4; Ibr. 4:12

sin-sinkim em dawemkam tawa ta gwibin. ³ Sap molya holo gwek, dekam sa zini anakarekam lowehe gwer:

Eiwa de tawa tabinsi de ësane gwenna sa baes tal,

hwëna zen guru-guru ësesa sa beyakam deibirida gwer.

Desa sa hwëna nenbirida gwer, “Asa ëre mae mo dwam gwibin en san tawa la gwibik.” Zep sa hëndep zëre mae mo hole-hle en san tawa da gwibir.

⁴ Zen dekam sa hwëna eiwa de olsa de ësane gwe-gwen hap zëno mae mo ini ëmat-mat gwizim.

Hwëna auyan-aza zik mo ëpba olsa sa srën li nul sone gwer- dekam de zëre mae mo dwam gwibin dërek san dep syan nahlan hap.

⁵ Hwëna Timotius Bak, emki enaka kara ta gwen. Kareksa de goltowe gwennak tatem em zauk gwen. Yesus mo bosesa de salbin srëm zi sin dep emki ëngaya gwen hap de ol dawemsa golzim halada gwen. Em Alap mo nganak de syal gwe-gwen zi, zep syala insa dawem enkam em sul sonen.

⁶ Sap ëe nabakam asa emsa hli tal, hen ano kala nabakam sa wet sol- men kiye, dombasa de Alap hap zip soblanna. ⁷ Ëe mesë ëre mo syala sul sonek. Ëe jana zi mo kimë Yesus hup de ol dawemna golasas gwe-gwek. Yesussu de taïblïblan nakon homë mae syalhek. ⁸ Ëe insa kirekam tatem zauk gwek, zep angkam abe hap de mire sigina Bian man ap golkara gwebla'ara. Yesus Zen dam-dam enkam de klis gun hup de

Zini Zen. Zen kim de nësa klis gu'un zaka, Zen dekam sa abe hap golblala. Abe en hap molya golblaka, hwëna tingan men zen zëre mo lwa halzan hap de yaklana anakan enlala në gwebla'anke, "Diki nabakam zen ki lwan," Zen zëbe mae en hap sa kap tazimdi.

Paulus kim syal betekna Timotius hup golblakake:

⁹ Emki dawemkam alp gwen- dekam de nabakam asa duweblazan hap. ¹⁰ Sap Demas Bak mes asa hli ta guk halka. Zen auhu-kamana ansa ensa lwa gwibi'ira, hëndep zep Tesalonika san dep heya gweka. Ëe mesë Kreskes Baksa Galatia san dep zer sonek. Hen Titus Baksa Dalmatia san debë zer sonek. ¹¹ Lukas Bak en hanë nama ë'an. Markussu kwang ta kinzi. Sap zen aäris- ano tahasa de tri son hapye.* ¹² Ëe mesë Tikikus Baksa Efesus sun dep zer sonek. † ¹³ Song gwe zankam, Troask ano baju sal-sala teisya kinzi. Karpus Bak mo golakë hli sok. Hen ano bukuna lop ta kinzi- nonol tangan dawem-

---

* **4:11** 4:11 Markus in san ha zëno aha bosena Yohanis? Zen san ha men zen nonol ol dawemsa de goltën dannak Paulus ne Barnabas neka heya gwenkam hli so guk halkake? (Kis. 12:12; 12:25; 13:13; 15:37-39) † **4:12** 4:12 Paulus mae hap mes yap Tikiku'u zer soneka: Timotius mo weinak dep de Efesusk syal gwen hap.

dawem wenyaka. † 14 Tembaga nakon de kire-kire yang ta gwibin hip de zini in, Aleksander Bak, § zen mes asa dawemkam karek taka. Hwëna zen sa Bian onakon hlaulu. 15 Em hen em terya-tya gweblan, sap zen sêrkam nëno mae mo tawa tabinsi husus gwe-gwibi'ira.

16 Pemerinta mo mam-mamna kim nonol asa taken-taken nëblak, dekam zini hom tangan asa nêrzauk sonek. Tingan man asa hli da gukhak. Dikire Alap zëno mae mo karekna insa tap gulsuzimk. 17 Hwëna Bian Zën zep asa golek de ta zaka, hen sosonna ap golblaka- dekam de zëre hap de ol dawemna insa sowe henkam Yahudi srëm zini insa tonbiridan hapye. Bian dekam zep asa zëno mae mo jana ngi nakon zeser soneka- ëe dikim etan ëngaya gwen hap de ol dawemna insa tîngare Yahudi srëm zi hip golluwe gwizimdin hipye. 18 Zep Bian Yesus sa tîngare zi mo jala kon asa hil ti sone gwera, hëndep Zen sa asa drëne sera- zëre mo irik ginnik de gwë gwen hapye. Dikire zëre mo

---

† 4:13 4:13 Insa “dawem-dawem wenyakam ale gulku, Yunani olkam “tweran sopkam de buku”kam ale gulku. Kire bukuna zëno kitak de halamanna tweran sop en nakorena. Desa te-ala mamkam kap da gwëk. Zep san ha totore bukusa hom enlala gweblan daka, hwëna Alap mo ola bare naka mes yap. Aha dam gulsunnu hen: San ha bukuna in zëre mo tahakam de ale nabare naka? § 4:14 4:14 San ha Aleksander in, men zëbe hap denaka hen Nonol Timotiusnuk ale gulkuke? (1Tim. 1:19-20nak) Ahana “Aleksander”kam de bosena Kis. 19:33-34nak. Aleksander in mae hap mes yap Paulus mo tawa tabinni husus gwe-gwibirki: Sap zen tembaga nakon yang tabin dowal-dowalsa yang ta gwibirki- te-alakam de lirak ta gwibin hip.

bosena teip nulsuk gweblak- händep denaban!
In eiwa.

¹⁹ Priskila ne Akwila neka guzim, hen Onesiforus mo golak men zen lowehe gwenan, desa kitak anakan gubirida, "Paulus dawem ensa ep gol sonezimki." ²⁰ Erastus Bak Korintusk gwëka. Hwëna Trofimus Bak man sang-sang gweka, zebë Miletusk hli tak. * ²¹ Bahem dakal gwen, ki hwëna hi ngëp tamle gwennak esa song gwe zala. Yubelus Bak, Pudes, Linus, hen Klaudia Bak dawem ensa ebe hap nol soneblak. Hen kirekam- tïngare awe de aya-wal oso wal omye.

²² Dikire Bian emsa zergwë gwek. Hen kitak em in zen iwe lowe he'an, dikire Bian mo kwasang-kwasangna ebon mae onak lwa gwek.

---

* **4:20** 4:20 Erastus hup de ola emki Kis. 19:22 hen Rom. 16:23nak hlaun. Trofimus hup dena, emki Kis. 20:4 hen 21:29nak hlaun.

**Alap mo Ol Ęse, zere mo zi niban de ol
ziah-en gu hup dena**

**Orya: Alap mo Ol Ęse, zere mo zi niban de ol
ziah-en gu hup dena (New Testament)**

copyright © 2005, 2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Orya)

Contributor: Pioneer Bible Translators

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

c93f518f-565f-570c-87e7-50d54e5ff0f6